

Sygn. akt V U 1382/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2015 r. w Kaliszu

odwołania B. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 22 września 2014 r. Nr (...)

w sprawie B. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 22 września 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej B. P. emeryturę poczynając od dnia 1 września 2014 r.

UZASADNIENIE

W dniu 12.09.2014 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla B. P..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 22.09.2014 r. w sprawie (...) odmówił B. P. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji wniosła odwołanie B.P., w którym podniosła iż wykonywana przez nią praca w okresie od 01.09.1975 r. do 31.07.1978 r. w ramach praktycznej nauki zawodu w zawodzie montażystki offsetowej w (...) jest pracą w szczególnych warunkach, wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, uprawniającą do uzyskania emerytury w wieku obniżonym.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołująca nie udowodniła 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania B. P..

Wcześniej organ rentowy wydał decyzję z dnia 28.01.2014 r., w której odmówił odwołującej prawa do emerytury, wskazując iż odwołująca nie wykazała 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy do stażu pracy w

szczególnych warunkach nie uwzględnił okresów urlopów bezpłatnych, urlopów wychowawczych oraz okresu nauki zawodu od 01.09.1975 r. do 31.07.1978 r. Powyższa decyzja nie została przez odwołującą zaskarżona.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca urodziła się dnia (...) Wykazała staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 23 lata 1 miesiąc i 29 dni. Organ rentowy uznał odwołującej okres pracy w szczególnych warunkach w (...) w rozmiarze 13 lat 3 miesięcy i 12 dni.

Organ rentowy nie uznał odwołującej jako okresu pracy w szczególnych warunkach, pracy wykonywanej w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 01.09.1975 r. do 31.07.1978 r. w ramach praktycznej nauki zawodu w (...).

Odwołująca nie należy do OFE. Odwołująca posiadała status pracownika. Odwołujący obecnie pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołująca zmierzała do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 01.09.1975 r. do 31.07.1978 r. w ramach nauki zawodu w (...).

Odwołująca w okresie od 01.09.1975 r. do 30.04.1995 r. zatrudniona była w (...). Zakład ten zajmował się wykonywaniem wszelkiego rodzaju druków. W dniu 01.09.1975 r. odwołująca licząca wtedy 16 lat zawarła umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego. Odwołująca została zatrudniona w celu nauki zawodu. Uczęszczała wtedy do (...) w K., którą ukończyła w dniu 24.06.1978 r. Nauka zawodu przewidziana była na 3 lata.

Odwołująca w okresie od 29.07.1988 r. do 28.07.1991 r. korzystała z urlopu wychowawczego W świadectwie pracy z dnia 28.02.1995 r. wskazano stanowisko odwołującej - montażysta offsetowy. W świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 28.02.1995 r. stwierdzono, iż odwołująca w wymienionym okresie od 01.09.1975 r. do 28.02.1995 r. wykonywała pracę w szczególnych warunkach- bezpośrednia obsługa aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcja i obróbka drukarskich form kopiowych i form drukowych. Wskazano stanowisko montażysta offsetowy. Wskazano – Wykaz A Dział XI poz. 3 punkt 24 Zarządzenia nr 26 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 01.07.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach, w zakładach pracy resortu kultury i sztuki. W piśmie z dnia 12.06.1976 r. określono odwołującą jako ucznia. W karcie osobistej pracownika określono, iż odwołująca wykonywała pracę w poniedziałek, wtorek, środę od 7 do 14. W okresie I r. nauki zawodu określono, iż nauka w szkole odbywała się w czwartek, piątek i sobotę. W skierowaniu z dnia 24.09.1975 r. określono, iż odwołująca skierowana jest jako uczeń, podobnie w karcie obiegowej z dnia 30.08.1975 r.

W okresie od 02.07.1996 r. do 31.12.1998 r. i nadal do 2006 r. odwołująca zatrudniona była w Zakładzie (...) ul (...) w K. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku montażystka. Powyższy zakład stanowi drukarnię, w której drukuje się wszystkie możliwe formy: druki, ulotki, książki. Odwołująca wykonywała w pełnym wymiarze czasu pracę montażysty offsetowego.

(dowód: zeznania odwołującej, akta osobowe odwołującej)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział XI poz. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca w przemyśle poligraficznym – drukowanie i uszlachetnianie druków

Możliwość uzyskania emerytury przez kobiety przed ukończeniem 60 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 20 lat dla kobiet i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołująca ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 55 roku życia. Odwołująca osiągnęła wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołująca wykazała okresy składkowe, nieskładkowe i uzupełniające na okres ponad 23 lata na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującej obecnie nie istnieje. Wystawił odwołującej świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującej wystawiono świadectwo pracy w szczególnych warunkach za sporny okres. Świadectwa te odpowiadają stanowi faktycznemu co do charakteru pracy, natomiast nie odpowiadają czasokresowi pracy wykonywanej stale w pełnym wymiarze czasu pracy, gdyż wykazano w nim także okres nauki w celu przyuczenia do zawodu.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołująca okresie od 01.09.1975 r. do 31.07.1978 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, skoro pracowała 3 dni w tygodniu z uwagi na naukę zawodu.

Odwołująca posiada jednak dalszy okres pracy w szczególnych warunkach w okresie od 02.07.1996 r. do 31.12.1998 r. i nadal do 2006 r. w Zakładzie (...) ul (...) w K. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku montażystka offsetowa.

Odwołująca wykazała 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołująca spełniła zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd orzekł jak w wyroku o zmianie zaskarżonego wyroku i przyznaniu odwołującemu emerytury.